

Frågor och Svar från Webbinarium - Payment Talks om P27, 21 april 2021.

Hur kommer betalningar till mottagare som inte har bankkonto/bankgiro/plusgiro att fungera?

Swedbank och Sparbankerna har sedan länge en Löne- och Utbetalningstjänst (SUS) via fil som bland annat ger möjlighet att göra utbetalningar via en kontantavi om det är så att man saknar uppgift om mottagarens konto/Bankgiro/Plusgiro-nummer. Tjänsten kommer att finnas kvar i vårt kunderbjudande efter inträdet i P27, med sina nuvarande funktioner och vi planerar att behålla det nuvarande fil-formatet (SUS) under en tid framöver.

För dig som kund, kommer det alltså att vara möjligt att behålla den nuvarande Löne-/Utbetalningstjänsten i sitt nuvarande fil-format. Köper du en teknisk kommunikationstjänst för att kunna skicka din fil i SUS-format eller använder ett köpt Lönesystem är det viktigt att säkerställa att dessa leverantörer fortsätter att stödja SUS-formatet så länge ni behöver det.

Hur kommer Swedbank utbetalningssystem (SUS) påverkas av förändringarna genom P27?

Vi arbetar just nu med att anpassa hela vår nuvarande Lön- och Utbetalningstjänst till ISO20022-formatet och vår ambition är att kunna erbjuda vår lite enklare lön- och utbetalningstjänst, Lön Bas, i ISO-formatet efter sommaren 2022.

Om du redan nu använder tjänsten Lön Bas, kommer det inte bli nödvändigt för dig att byta format eller teckna ett nytt avtal för att kunna fortsätta skicka in dina lönefiler i SUS-formatet. Däremot kommer möjligheten finnas, för den som vill, att gå över till Lön Bas i ISO20022-formatet.

För att anpassa de mer komplexa Löne-/Utbetalningsprodukterna till det nya formatet krävs att betalningsmarknadens nya infrastruktur är på plats fullt ut och det kommer ta längre tid än till hösten 2022. Vi planerar därför att behålla det nuvarande fil-formatet (SUS) under en längre tid framöver. Som kund kommer det alltså vara möjligt att behålla den nuvarande Löne-/Utbetalningstjänsten i sitt nuvarande fil-format. För den som köper en teknisk kommunikationstjänst för att skicka sin fil i SUS-format, eller använder ett köpt Lönesystem är det viktigt att säkerställa att den/de leverantören fortsätter att stödja SUS-formatet så länge ni behöver det.

Autogiro

Hur kommer tjänsten autogiro att påverkas?

Arbetet med att ta fram en tjänst som kan ersätta Autogiro pågår för fullt. Dels pågår det arbete inom Europa för att ta fram de tekniska förutsättningarna (återigen i ISO20022-formatet), det pågår bankgemensamma diskussioner inom den svenska Bankföreningen och det pågår ett nordiskt samarbete för att säkerställa att det som tas fram också kan användas i alla nordiska länder.

Alla svenska banker är överens om att den nya tjänsten ska vara minst lika bra som den nuvarande och helst uppdaterad med förbättringar. Vi är också överens om att göra allt vi kan för att inte behöva samla in nya medgivanden från befintliga kunder. Den nya tjänsten har arbetsnamnet Nordic Bill Payment.

I det bankgemensamma arbetet resonerar man kring att, kanske lite slarvigt uttryckt, gifta samman tjänsten e-faktura och Autogiro. Dvs att aviseringen om en kommande dragning får jag som betalare i form av en e-faktura i min internetbank och att betalningen görs automatiskt. Snarlikt tjänsten Autobetalning som redan finns hos Swedbank och Sparbankerna. Autobetalning innebär att betalaren har en automatisk bevakning och betalning av sin e-faktura på förfallodagen, banken bevakar att fakturan betalas i tid och kunden behöver inte godkänna den.

Men, som sagt, ännu är inget bestämt och mycket kan hända innan allt är klart. I dagsläget är det svårt att säga mycket mer än att den nuvarande Autogiro-tjänsten finns kvar ett tag till och den kommer finnas kvar till dess att vi banker har tagit fram en tjänst med minst motsvarande funktionalitet.

Hur kommer övergången från dagens Autogiro till en ny, mer digital, tjänst att påverka den stora gruppen av äldre kunder som inte använder internetbank?

I de bankgemensamma forumen har man resonerat kring olika alternativa metoder för att kunna anmäla sig till Nordic Bill Payment-tjänsten. Det talas om möjligheten att anmäla sig via telefonbank, bankkontor eller via en blankett. Det finns ännu inga färdiga lösningar, men behovet av att kunna ansluta sig till den nya tjänsten i andra kanaler än de digitala finns med i diskussionen.

BG-nummer

Att BG kommer finnas kvar som alias – gäller det för alla banker eller enbart Swedbank?

Bankgironumret kommer finnas kvar och det kommer användas av alla svenska banker. I det bankgemensamma arbetet har vi svenska banker ställt tydliga krav på P27 om att infrastrukturen måste kunna hantera denna svenska bransch-standard.

LB-tjänsten

Vi skickar redan idag alla våra utlandsbetalningar som ISO20022 SEPA-betalningar. Är det meningen att även LB-filerna ska göras om till ISO20022?

Ja, det vi kallar för LB-filer och som idag rent teknisk skickas in till Bankgirot i LB-format ska i framtiden skickas till Swedbank i ISO20022-format. Det blir samma filformat som för SEPA-betalningar. Det betyder också att åiterrapporteringen av genomförda betalningar och rapportering av ankommande betalningar kommer ske i ISO-format istället för t ex i BG Max-format.

Vad händer med filkommunikation från BG, tex BG Max inbetalning, och när ska de ändras/försvinna och bytas till ISO20022?

Det vi kallar för LB-filer och som idag rent teknisk skickas in till Bankgirot i LB-format ska i framtiden skickas till Swedbank i ISO20022-format. Det betyder också att åiterrapporteringen av genomförda betalningar och rapportering av ankommande betalningar kommer ske i ISO-format istället för t ex i BG Max-format och det är Swedbank som kommer skicka dessa.

Vi arbetar nu med att ta fram ett kunderbjudande från Swedbank och Sparbankerna i ISO20022-format som kommer ersätta dagens LB-lösning, både för att skicka in filer, för att få åiterrapportering och få information om ankommande betalningar (alltså bli en slags ersättare för BG Max).

Eftersom P27 alldeles nyligen meddelat att de ser en försening, så är det just nu svårt att besvara frågor runt den generella tidplanen eller kunna ge tydliga besked om när de gamla formaten måste bytas ut. Vissa banker har gått ut med information om att de inte längre tar emot gamla format från årsskiftet 2021/2022. Swedbank och Sparbankerna har ännu inga planer på att stänga de gamla formaten och vi kommer invänta ett nytt besked gällande tidplanen innan vi tar ställning till hur länge vi kommer erbjuda de gamla formaten.

Vad händer med OCR? Kommer OCR fortsätta att fungera även i P27?

OCR kommer kunna användas, på samma sätt som idag, även när vi har gått över till det nya clearing-strukturen P27. I dagsläget är det framförallt i bankernas internetbanker som det är möjligt att kontrollera att ett korrekt OCR anges vid betalning till ett Bankgiro-/Plusgironummer. Det pågår arbete med att detaljera hur det kan vara möjligt att utöka kontrollen även i andra kanaler, till exempel vid filbetalningar.

Övriga frågor

Vad menas med realtidsbetalningar och hur hänger det ihop med det ökade antalet clearing-omgångar?

Det kommer finnas två olika typer av betalningar;

- Realtidsbetalningar - som bearbetas omedelbart och är oberoende av clearing-omgångar
- Normalbetalningar - som bearbetas i clearing-omgångar

Normalbetalningar – är den typ av betalningar som skickas i ett större antal i en och samma fil, som till exempel leverantörsbetalningar och löneutbetalningar. Det är endast normalbetalningarna som kommer påverkas av att antalet clearing-omgångar ökar och tack vare den ökningen kommer även dessa betalningar att nå mottagaren mycket snabbare än vad de gör idag.

Realtidsbetalningar – är betalningar som i närmast går att jämföra med Swish. Skickar avsändaren en realtidsbetalning så går den betalningen i ett helt eget spår, avvecklas omedelbart och finns på mottagarens konto inom några sekunder.

Vid en realtidsbetalning kommer uttaget att redovisas styckvis på avsändarens konto och vid normalbetalningar kommer det, precis som idag, göras ett sammantaget uttag på avsändarens konto.

Varför går inte filerna direkt till P27?

P27 kommer arbeta standardiserat, med ett minimum av landsunika tjänster och med målsättningen att ge service åt hela Norden. Den nya nordiska clearing-infrastrukturen kommer därför utveckla mycket få landsunika funktionaliteter som t ex att ta emot och förbereda filerna inför clearing för oss i Sverige. Det ansvaret kommer istället läggas på oss banker i Sverige.

Hur kommer betalningar till och från Norge påverkas eftersom de valt att inte vara med i P27?

Det är tråkigt att Norge valde att vänta med att ansluta sig till P27, men vi hoppas att de kommer ansluta sig i någon form längre fram. Till dess att de ansluter sig så måste vi fortsätta att betrakta en betalning till Norge som en internationell betalning, dvs det blir ingen förändring jämfört med hur det fungerar idag.

Blir det krångligare att byta bank i framtiden då filerna ska skickas till sin bank och inte till BGC?

Det är en relevant fråga men den är dessvärre inte så lätt att besvara. Sannolikt blir det inte krångligare eftersom alla banker kommer att jobba med samma fil-standard. Bankgiro-nummer som är en viktig faktor för enkelhet att byta bank kommer fortfarande att stödjas av marknaden och vara "flyttbart" mellan banker precis som idag. Det finns också ett nordiskt samarbetsorgan Nordic Payment Council (NPC) som har till syfte att säkerställa att all utveckling sker med en och samma standard som grund och i det arbetet deltar vi banker.

Den gemensamma standarden kommer ju också ersätta de bankunika filformat som finns idag (åtminstone på sikt). Men utifrån standarden kommer varje bank skapa egna kunderbudanden som kanske gör det svårare för en kund att jämföra tjänsterna. Fördelen med Bankgirots tjänster är ju att de är lika i alla banker. Tidigt i arbetet kring P27 ställde Swedbank frågan till övriga stora svenska banker om vi skulle enas om liknande gemensamma tjänster som finns i Bankgirot idag, men några sådana samarbetsplaner finns dessvärre inte i nuläget.

Är det bara Bankgirots filer som kommer ersättas med ISO20022 eller gäller det även Plusgirots (Totalin)?

Plusgirot är en tjänst som säljs av Nordea. Vilka kunderbudanden som Nordea planerar erbjuda sina kunder känner vi inte till. Det vi vet är att Bankgirots filer kommer bytas ut mot filer i ISO20022-format.

Finns det filspecifikation på det nya formatet?

Swedbank/Sparbankerna kommer att ge ut en ny filspecifikation i ISO-formatet efter sommaren 2021. Det finns också dokumentation som avser det nordiska regelverket på Nordic Payment Councils (NPC) hemsida. Där finns bl a "2020 NPC Credit Transfer Customer to Bank Implementation Guideline" som beskriver hur en betalningstransaktion kommer att se ut i ISO-formatet. Där finns också formatbeskrivningen för Instant Credit Transfer, eller Realtidsbetalning som vi säger på svenska.

Vilka befintliga filer ersätts av det nya formatet?

De filer som kommer ersättas är alla filer som idag skickas till eller ifrån Bankgirot, alltså alla filer som;

- innehåller betalningsuppdrag (avgående betalningar)
- innehåller besked om utförda transaktioner
- innehåller information om ankommande betalningar

Kommer Realtidsbetalningar (jmf Swish) finnas med i det nya filformatet?

Ja, de kommer finnas med i samma filformat. När Riksbanken implementerat TIPS som ny infrastruktur för betalningsmarknaden kommer vi kunna erbjuda betalningstransaktioner som är lika snabba som en Swish-betalning men de kommer gå från ett konto till ett annat konto och vara tillgängliga i samtliga av Swedbanks digitala kanaler. Den typen av betalningar kommer att skickas i samma ISO-format och det senast uppdaterade regelverket för den typen av transaktion kan man hämta via Nordic Payment Councils hemsida. Dokumentet heter "2020 NPC Instant Credit Transfer Customer to Bank Implementation Guideline".

Betyder förseningen att kravet på att gå över till ISO20022 till årsskiftet också flyttas?

Swedbank och Sparbankerna har inte gått ut med något krav på att gå över till ISO2022 vid årsskiftet, men vi har hört att andra banker har kommunicerat det budskapet. Om de bankerna kommer att ändra sitt budskap nu då förseningen är ett faktum känner vi inte till.

Swedbank och Sparbankerna har ännu inga planer på att stänga de gamla formaten. Vi avvaktar en uppdaterad tidplan innan vi tar ställning till när vi inte längre kommer erbjuda de gamla filformaten.

Vad är det konkret som vi kunder behöver göra nu?

Alla kunder har olika förutsättningar men generellt kan sägas att alla företag måste börja planera för förändringen. För företag som har egenbyggda system blir resan en annan jämfört med företag som använder köpta standardsystem (exempelvis Visma, Hogia etc).

En bra start är att börja med att undersöka förutsättningarna för att arbeta med ISO-formatet i de egna systemen och/eller kontakta sin programvaruleverantör för att stämma av hur de planerar möta förändringen på marknaden.